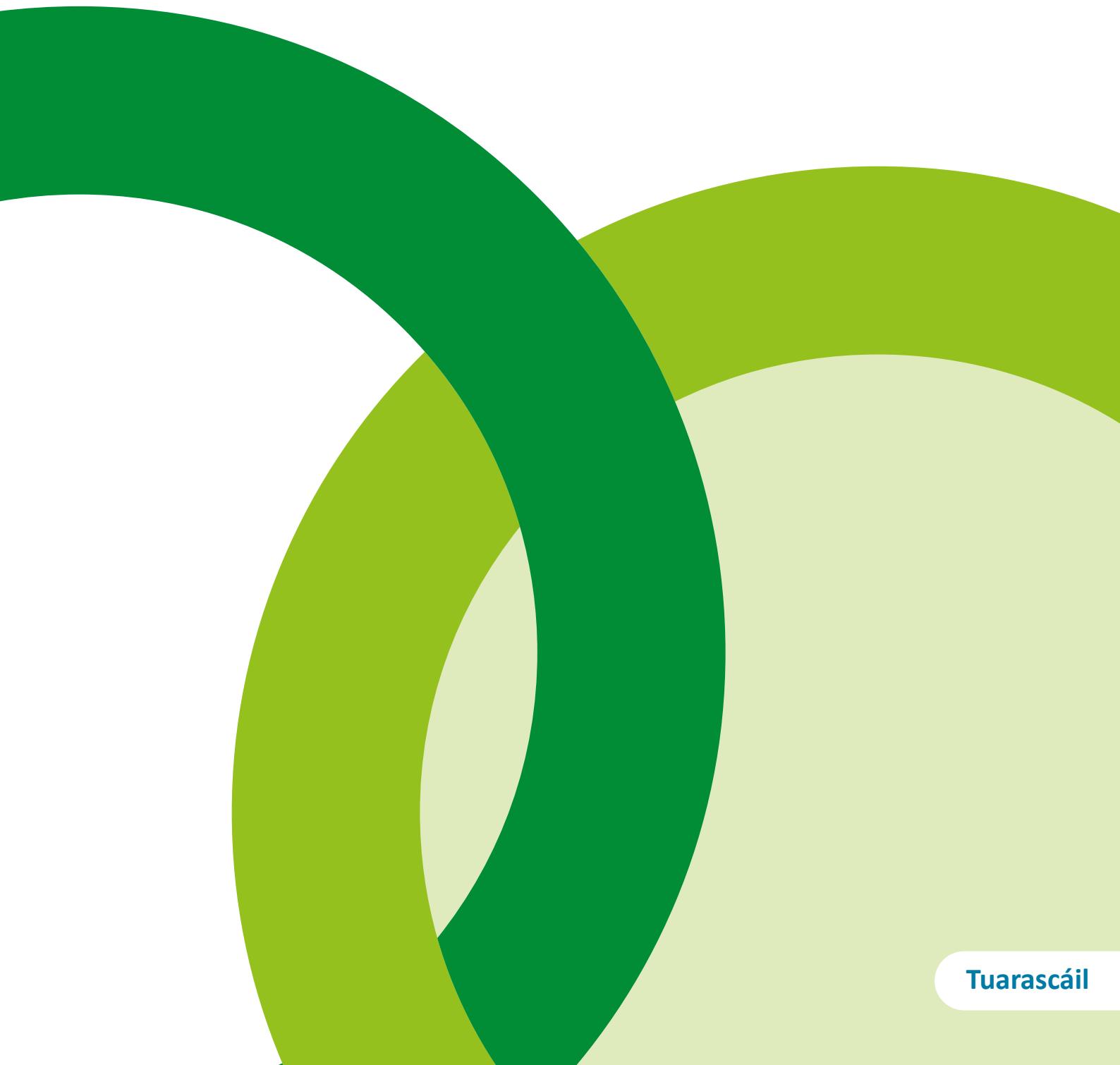

An Rialálaí
Carthanas
Charities
Regulator

Forbhreathnú ar charthanais bheaga na hÉireann

Tuarascáil

Clár Ábhar

Réamhrá	2
Maidir leis an tuarascáil seo	2
Forbhreathnú ar charthanais bheaga	4
Foirm rialaithe	4
Cuspóirí carthanúla	4
Clárú	6
Raon agus dlús geografach carthanas	7
Iontaoibh agus muinín	10
Ioncam agus caiteachas	12
Ioncam agus caiteachas ina mbandaí	12
Anailís ar ioncam agus caiteachas i gcarthanais bheaga	13
Foinsí ioncaim i gcarthanais bheaga i gcomparáid leis na carthanais uile	15
Ioncam i gcarthanais bheaga nach bhfuair aon chistiú poiblí	16
Ioncam i gcarthanais bheaga a thuairiscigh foinse ioncaim aonair	17
An tionchar a bhí ag paindéis Covid-19 ar ioncam i gcarthanais bheaga	18
Fostaíocht	19
Obair dheonach	20
Iontaobhaithe carthanais i gcarthanais bheaga	20
Obair dheonach (ag daoine nach iontaobhaithe iad) i gcarthanais bheaga	21
An luach a bhaineann le hobair dheonach	23
Comhlíonadh na n-oibleagáidí atá ann tuarascáil bhliantúil a chomhdú	24
An Cód Rialachais do Charthanais	25
A bheith i do charthanas cláraithe	26
Conclúid	30
Na foinsí agus na tuarascálacha seachtracha a luadh	31
Aguisín	32

Réamhrá

Bunaíodh an Rialálaí Carthanas ('an Rialálaí') an 16 Deireadh Fómhair 2014 agus tá sé freagrach as eagraíochtaí carthanúla a rialál agus as sócmhainní carthanúla a chosaint. Déanann an Rialálaí an Clár Carthanas ('an Clár') a chothabháil, agus ní mór gach carthanas a oibríonn in Éirinn a chur ar áireamh sa Chlár. Is féidir an Clár a rochtain ag www.checkacharity.ie.

Tá beagán os cionn 11,500 carthanas cláraithe ann agus, bunaithe ar shonraí airgeadais carthanais don bhliain 2021, arb í an bhliain iomlán is déanaí dá bhfuil sonraí ar fáil í, thuairiscigh beagnach leath na gcarthanas sin (gan scoileanna a áireamh) ioncam bliantúil faoi bhun €100,000.

Sa tuarascáil seo, féachtar go grinn ar na carthanais bheaga nó ísealioncaim sin. Cé nach bhfuil aon aithne orthu ach amháin laistigh dá limistéar nó dá bpobal féin ina lán cásanna, imríonn carthanais bheaga tionchar mór ar shaol daoine trí sheirbhísí agus tacaí riachtanacha a sholáthar dá dtairbhithé.

Maidir leis an tuarascáil seo

Tá an analís seo bunaithe ar an gClár agus ar thuarascálacha bliantúla a chomhdaigh carthanais chláraithe don bhliain 2021. Faoin Acht Carthanas 2009 ('Acht 2009'), ceanglaítear ar charthanais tuarascáil bhliantúil a chur faoi bhráid an Rialálaí Carthanas laistigh de 10 mí ó dheireadh a mbliana airgeadais. Sa tuarascáil sin, ar foirm ar líne í atá ar fáil trí shuíomh Gréasáin an Rialálaí, cuirtear síos ar ghníomhaíochtaí an charthanais sa dá mhí dhéag roimhe agus ar a ghnóthaí airgeadais sa tréimhse sin. Foilsítear an tuarascáil ar an gClár Poiblí Carthanas ar líne agus úsáidtear í chun cabhrú le deontóirí agus an pobal i gcoitinne a chur ar an eolas faoi na nithe seo a leanas:

- Na nithe a rinne an carthanas thar an 12 mhí seo a chuaigh thart chun gach ceann dá chuspóirí carthanúla a chur chun cinn
- Na daoine ar thug an carthanas cabhair dóibh
- An dóigh ar chruinnigh an carthanas cistí agus an dóigh ar chaith sé iad
- An áit a raibh na tairbhí a bhain le hobair an charthanais le brath

I gcás gach ceann de na tuarascálacha bliantúla don bhliain 2021 a analísíodh, chríochnaigh bliain airgeadais an charthanais lena mbaineann idir an 1 Márta 2021 agus an 28 Feabhra 2022. I gcás fhormhór na gcarthanas sa tacar sonraí (71%), thosaigh a mbliain airgeadais an 1 Eanáir agus chríochnaigh sí an 31 Nollaig 2021.

Sa tuarascáil seo, mura luaitear a mhalaírt:

- Meastar gurb ionann carthanas beag agus carthanas ar lú a ioncam bliantúil ná €100,000. Tá sé sin ar aon dul leis an tairseach reatha atá leagtha amach in alt 48 d'Acht 2009 i ndáil le ráitis bhliantúla cuntas a ullmhú. Cé go gceanglaítear ar charthanais tuarascálacha bliantúla a chur faoi bhráid an Rialálaí Carthanas faoi alt 52, ba cheart a thabhairt faoi deara go dtarlaíonn sé, toisc nach ndearnadh aon rialacháin go fóill faoi alt 48, nach bhfuil aon cheanglas dlíthiúil ann faoi láthair ráitis cuntas a cheangal leis an tuarascáil bhliantúil.

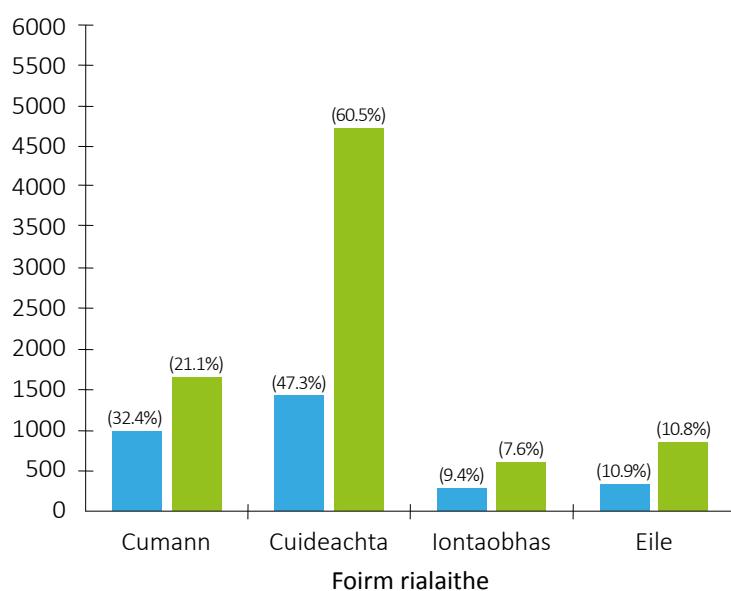
- Cé go bhfuil bunscoileanna, scoileanna speisialta agus iar-bhunscoileanna freagrach as aon trian de na carthanais chláraithe uile, níl siad mar chuid den anailís atá leagtha amach sa tuarascáil seo toisc nach bhfuil a socruithe maoiniúcháin agus rialachais ina léiriú ar an mórearnáil carthanas. Nuair a fhágtair scoileanna ar láir, tá 7,801 charthanas chláraithe san iomlán ann.
- Anailísíodh na tuarascálacha bliantúla don bhliain 2021 a fuarthas ó 6,187 gcarthanas nach scoileanna iad, ar tuarascálacha iad a comhdaíodh suas go dtí an 30 Meitheamh 2023. De na carthanais sin, thuairiscigh 3,000 ceann (nó 48.5%) ioncam bliantúil faoi bhun €100,000. (Níl sonraí a bhaineann le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) – uimhir charthanas chláraithe: 20059064 – ar áireamh sa tuarascáil seo. Tá FSS ar an gcarthanas cláraithe is mó go mór fada, agus ioncam os cionn €22 billiún agus breis agus 140,000 fostáí á dtuairisciú aige sa bhliain 2021. Tá íocaíochtaí/deontais a fuair carthanas chláraithe eile ó FSS ar áireamh sa tuarascáil seo, áfach.)
- Tá carthanas freagrach as a chinntíú gur cruinn atá na sonraí agus an fhaisnéis eile atá tugtha acu ina bhfoirm tuarascála bliantúla chuig an Rialálaí Carthanas. Ós rud é nach bhfíoraíonn an Rialálaí tuarascálacha bliantúla go rialta, is féidir go mbeidh earráidí ann san fhaisnéis a chuireann carthanas aonair isteach, ar nithe iad a théann i bhfeidhm ar na sonraí ina n-ionláine. Mar sin féin, grinnscrúdaítear tuarascálacha bliantúla agus ráitis airgeadais ar bhonn cás ar chás, de réir mar is gá, mar chuid de phróiseas ábhar imní an Rialálaí.
- Cé nach bhfoilsítear ar an gClár faisnéis airgeadais d'iontaobhais charthanúla phríobháideacha aonair (is iad sin, iontaobhais charthanúla nach gcistítear ó thabhartais ón bpobal), agus cé nach bhfuil ach dornán iontaobhas carthanúil príobháideach ann ar an gClár, cuireadh na méideanna carnacha atá tugtha ina dtuarascálacha bliantúla ar áireamh sa tuarascáil seo.
- Is féidir go n-áireofar leis na figiúirí ioncaim bhliantúil iomlán agus leis na figiúirí caiteachais bhliantúil iomlán idirbhearta idir carthanais, is iad sin: ioncam agus caiteachas a thuairiscigh carthanas a bhfuil máthaireagraíochtaí nó fo-eagraíochtaí acu agus/nó carthanas a sholáthraíonn deontais nó cistiú do carthanas eile.
- De bharr slánúcháin, is féidir nach mbeidh na céatadáin cothrom le 100% i ngach cás.
- Baineann gach tagairt don Chlár ina iomláine leis an gClár mar a bhí amhail an 31 Nollaig 2022.
- Tá an bhrí chéanna leis na téarmaí ‘carthanas/carthanas’ agus ‘carthanas cláraithe/carthanas chláraithe’, is é sin: eagraíocht charthanúil atá ar áireamh sa Chlár.

Forbhreathnú ar charthanais bheaga

Foirm rialaithe

I gcomparáid leis an gClár ina ionláine, is carthanais neamhchorpraithe atá i gcéatadán an-ard de charthanais bheaga.

Fíor 1: Foirm rialaithe

● An líon carthanas ar lú a n-ioncam ná €100k (% de charthanais)- 3,000 carthanas.

● An líon carthanas ar an gClár, gan scoileanna a áireamh (% de charthanais ar an gClár)- 7,801 carthanas.

Cuspóirí carthanúla

Ní mór do gach carthanas cláraithe cuspóir carthanúil amháin nó níos mó a bheith acu agus, i gcás carthanais a bhfuil níos mó ná cuspóir amháin acu, níl aon rangú cuspóirí ann.

Tá cuspóirí carthanúla leagtha amach in Acht 2009:

- An bhochtaineacht nó cruatan eacnamaíoch a chosc nó a mhaolú
- Oideachas a chur ar aghaidh
- Creideamh a chur ar aghaidh
- Aon chuspóir eile a théann chun tairbhe don phobal (tá sé sin miondealaithe tuilleadh ina 12 fhochuspóir, lena n-áirítear an tsláinte a chur chun cinn, leas an phobail a chur ar aghaidh, agus fulaingt ainmhithe a chosc nó faoiseamh a thabhairt ar an gcéanna).

Ní mór do charthanás ceadú a lorg ón Rialálaí roimh ré sula bhféadfaidh sé cuspóir/cuspóirí a athrú. Tá tuilleadh faisnéise faoi chuspóirí carthanúla ar fáil sa treoirdhoiciméad uainn dar teideal **'Cad is carthanás ann?'**.

Mar is féidir a fheiceáil sa tábla thíos, tá gach cineál cuspóra charthanúil á gcur chun cinn ag carthanais bheaga.

Tábla 1: Cuspóirí carthanúla

Cuspóir carthanúil	An líon carthanás ar lú a n-ioncam ná €100k	An líon iomlán carthanás ar an gClár, gan scoileanna a áireamh	An céatadán de charthanais ar lú a n-ioncam ná €100k
An bhochtaineacht nó cruanan eacnamaíoch a mhaolú	485	1,747	27.8%
Oideachas a chur ar aghaidh	746	2,972	25.1%
Creideamh a chur ar aghaidh	549	1,537	35.7%
Cuspóir eile a théann chun tairbhe don phobal			
Leas an phobail a chur ar aghaidh, lena n-áirítear faoiseamh dóibh siúd atá i ngátar de dheasca a óige atá siad, a shine atá siad, drochshláinte, nó éagumais	752	2,370	31.7%
Iad siúd atá faoi mhíbhuntáiste a imeascadh, agus iad a spreagadh chun rannpháirtíocht iomlán a dhéanamh sa tsochaí	404	1,726	23.4%
Forbairt pobail a chur ar aghaidh, lena n-áirítear athbheochan tuaithe nó athbheochan uirbeach	499	1,375	36.3%
An tsláinte a chur chun cinn, lena n-áirítear broiteacht, galair nó fulaingt daoine a chosc nó faoiseamh a thabhairt ar an gcéanna	457	1,378	33.2%
Na healaíona, an cultúr, an oidhreacht nó na heolaíochtaí a chur ar aghaidh	453	1,076	42.1%
Freagracht chathartha nó obair shaorálach a chur chun cinn	393	1,097	35.8%
An timpeallacht nádúrtha a chosaint	177	405	43.7%
Inchothaitheacht chomhshaoil a chur ar aghaidh	150	384	39.1%
Úsáid éifeachtúil éifeachtach maoine eagraíochtaí carthanúla a chur ar aghaidh	92	272	33.8%

Cuspóir carthanúil	An líon carthanas ar lú a n-ioncam ná €100k	An líon iomlán carthanas ar an gClár, gan scoileanna a áireamh	An céatadán de charthanais ar lú a n-ioncam ná €100k
Síth idir creidimh agus ciní mar aon le caidreamh sítheach pobail a chur chun cinn	99	275	36.0%
Fulaingt ainmhithe a chosc nó faoiseamh a thabhairt ar an gcéanna	114	228	50.0%
Réiteach coinbhleachtaí nó an t-athmhuintearas a chur ar aghaidh	53	227	23.3%

Nóta: cuireadh carthanais a bhfuil roinnt cuspóirí carthanúla acu ar áireamh sa chomhaireamh i gcás gach ceann de na cuspóirí atá acu.

Is téarmaí leathana iad na cuspóirí carthanúla atá leagtha amach in Acht 2009, agus ní léiríonn grúpáil nó aicmiú carthanas de réir cuspóra amháin leithead na hearnála ná an éagsúlacht ollmhór atá ann maidir leis na cineálacha gníomhaíochtaí carthanúla a sheolann carthanais chláraithe. Seoladh caighdeán nua aicmiúcháin sa bhliain 2022, agus táimid ag coinne leis go mbeidh a ghlagadh ag carthanais chláraithe ina chabhair mhór maidir le léargas níos fhearr a thabhairt ar an earnáil i dtuarascálacha amach anseo trí chur ar ár gcumas anailís níos mine a dhéanamh ar oibríochtaí carthanais bunaithe ar a ngníomhaíochtaí iarbhír seachas ar a gcuspóir carthanúil, i measc nithe eile.

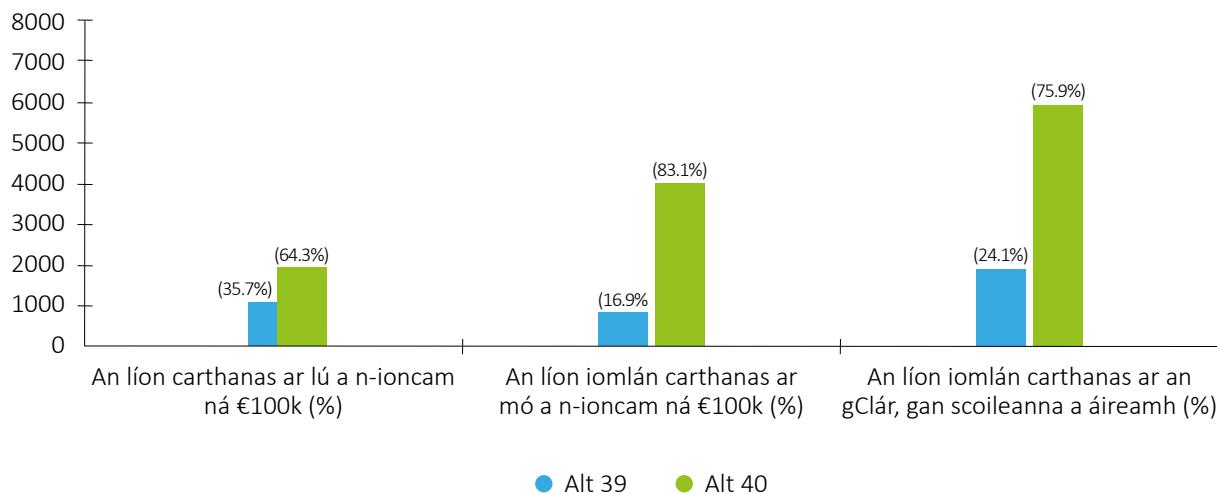
Clárú

Is ann do dhá mhodh trína gcuirtear carthanas ar áireamh ar an gClár:

- (a) Rinneadh carthanais a raibh stádas carthanúil cánach (uimhir charthanais) acu ag dáta bunaithe an Rialálaí a mheas a bheith cláraithe faoi alt 40 d'Acht 2009.
- (b) Déantar carthanais nua agus carthanais a bhí i mbun feidhme ach nach raibh stádas carthanúil cánach acu ag dáta bunaithe an Rialálaí a chlárú faoi alt 39 d'Acht 2009.

Tá ceann amháin as gach trí charthanas bheaga, nó níos mó ná 35% díobh, cláraithe ó bunaíodh an Rialálaí sa bhliain 2014, i gcomparáid le 17% de charthanais ar mó a n-ioncam ná €100k.

Fíor 2: Clárú

Is ionann agus 3,000 ceann an líon iomlán carthanas ar lú a n-ioncam ná €100k (%). Is ionann agus 4,801 cheann an líon iomlán carthanas ar mó a n-ioncam ná €100k (%). Is ionann agus 7,801 cheann an líon iomlán carthanas ar an gClár, gan scoileanna a áireamh (%).

Raon agus dlús geografach carthanas

Tá carthanais bheaga le fáil i ngach contae. Ní nach ionadh, is i mBaile Átha Cliath atá an líon is mó díobh lonnaithe. Ina dhiaidh sin, is i gCorcaigh, i nGaillimh, i nDún na nGall agus i Luimneach atá an líon is mó díobh lonnaithe. Is ag Muineachán atá an céadán is airde de charthanais bheaga, áit a bhfuil beagán os cionn 50% de na carthanais uile atá lonnaithe sa chontae ina gcarthanais bheaga. Is ag Cill Mhantáin, ina bhfuil 48% de na carthanais uile ina gcarthanais bheaga, agus ag an gCabhán agus ag an gClár, ina bhfuil beagán faoi bhun 46% díobh ina gcarthanais bheaga, atá na céadáin is airde ina dhiaidh sin de charthanais bheaga. Is ag Baile Átha Cliath atá an céadán is ísle de charthanais bheaga, áit a bhfuil beagán faoi bhun 32% de na carthanais uile ina gcarthanais bheaga.

Maidir le dlús carthanas beag, is é sin an líon carthanas beag in aghaidh na 10,000 duine sa daonra de gach contae, tá sé charthanas bheaga ann ar an meán i ngach contae. Is ag Muineachán atá an dlús is airde, áit a bhfuil 11 charthanas bheaga ann in aghaidh na 10,000 duine. Is ag an Mí agus ag Laois atá an dlús is ísle, áit a bhfuil trí charthanas bheaga ann in aghaidh na 10,000 duine.

Tábla 2: Láthair agus dlús

Contae (bunaithe ar phríomhsheoladh)	An líon iomlán carthanas ar an gClár, gan scoileanna a áireamh	An líon carthanas ar lú a n-ioncam ná €100k	% de charthanais ar lú a n-ioncam ná €100k	An líon carthanas ar lú a n-ioncam ná €100k in aghaidh na 10,000 duine
Ceatharlach	100	38	38.0%	6
Baile Átha Cliath	2,519	803	31.9%	6
Cill Dara	242	110	45.5%	4
Cill Chainnigh	150	57	38.0%	5
Laois	69	23	33.3%	3
An Longfort	79	31	39.2%	7
Lú	165	59	35.8%	4
An Mhí	163	73	44.8%	3
Uíbh Fhailí	106	41	38.7%	5
An Iarmhí	119	51	42.9%	5
Loch Garman	198	81	40.9%	5
Cill Mhantáin	235	113	48.1%	7
Líon iomlán i gCúige Laighean	4,145	1,480	35.7%	5
An Cabhán	153	70	45.8%	9
Dún na nGall	324	135	41.7%	8
Muineachán	144	73	50.7%	11
Líon iomlán i gCúige Uladh	621	278	44.8%	9
An Clár	199	91	45.7%	7
Corcaigh	767	332	43.3%	6
Ciarraí	283	116	41.0%	7
Luimneach	338	135	39.9%	6
Tiobraid Árann	238	106	44.5%	6

Tábla 2: Láthair agus dlús (ar leanúint)

Contae (bunaithe ar phríomhsheoladh)	An líon iomlán carthanas ar an gClár, gan scoileanna a áireamh	An líon carthanas ar lú a n-ioncam ná €100k	% de charthanais ar lú a n-ioncam ná €100k	An líon carthanas ar lú a n-ioncam ná €100k in aghaidh na 10,000 duine
Port Láirge	183	67	36.6%	5
Líon iomlán i gCúige Mumhan	2,008	847	42.2%	6
Gaillimh	401	153	38.2%	6
Liatroim	76	28	36.8%	8
Maigh Eo	250	106	42.4%	8
Ros Comáin	121	52	43.0%	7
Sligeach	135	50	37.0%	7
Líon iomlán i gCúige Chonnacht	983	389	39.6%	7
Líon iomlán in Éirinn	7,757	2,994	38.6%	6
Aontroim	6	1	16.7%	
Ard Mhacha	3	1	33.3%	
Doire	2	-	0.0%	
An Dún	4	1	25.0%	
Fear Manach	2	1	50.0%	
Tír Eoghain	2	2	100.0%	
An Bhreatain Mhór	25	-	0.0%	
Líon iomlán lasmuigh den Stát	44	6	13.6%	

Nóta: níor ríomhadh dlús na gcarthanas lasmuigh den Stát toisc nach cláraithe in Éirinn atá formhór na gcarthanas a obríonn sna limistéir sin.

Iontaoibh agus muinín

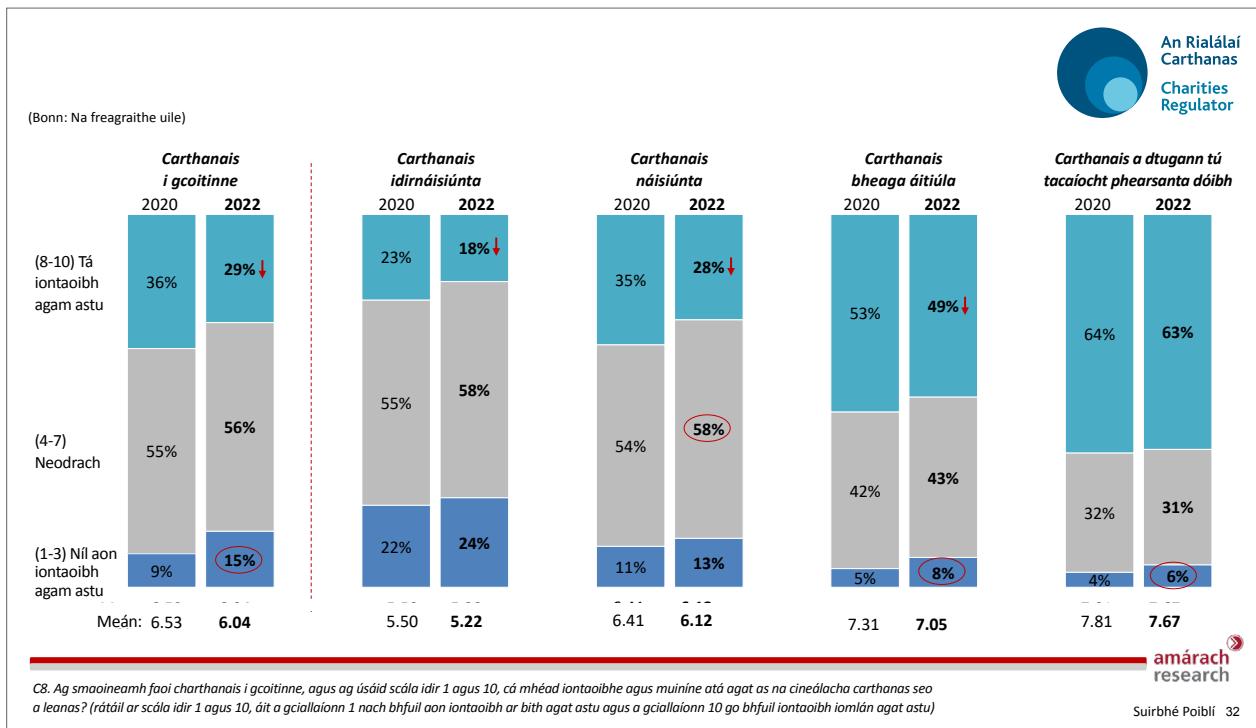
Léiríodh arís agus arís eile i dtaighde gur mó iontaoibh agus muinín an phobail as carthanais bheaga nó carthanais áitiúla ná as carthanais mhóra nó carthanais 'ghairmiúlaithe'.

Fuarthas an méid seo a leanas amach sa suirbhé poiblí dar teideal [Dearctaí Phobal na hÉireann i leith na hEarnála Carthanas](#) a sheolamar le déanaí:

'Tháinig meath ar iontaoibh agus muinín ghinearálta as carthanais thar an dá bhliain seo a chuaigh thart, ar treocht í atá ag teacht le taighde a sheol Oifig Rialálaí Carthanas na hAlban agus an Coimisiún Carthanas do Shasana agus don Bhreatain Bheag sa Ríocht Aontaithe le déanaí.'

Tá orlathas iontaoibhe ann laistigh den earnáil carthanas freisin. Is iad carthanais a dtacaítear go pearsanta leo agus carthanais bheaga áitiúla na carthanais a chothaíonn na leibhéal is airde iontaoibhe. Tá dearctaí níos neodraí ann i leith carthanais náisiúnta. Is i gcarthanas idirnáisiúnta atá na leibhéal is ísle iontaoibhe.'

Fíor 3: Iontaoibh agus muinín as carthanais

Mar a tugadh faoi deara thus, ní uathúil d'Éirinn atá an leibhéal níos airde muiníne sin atá ag daoine as carthanais bheaga. Fuarthas an méid seo a leanas amach i dtuighde a sheol an [Coimisiún Carthanais do Shasana agus don Bhreatain Bheag](#) le déanaí:

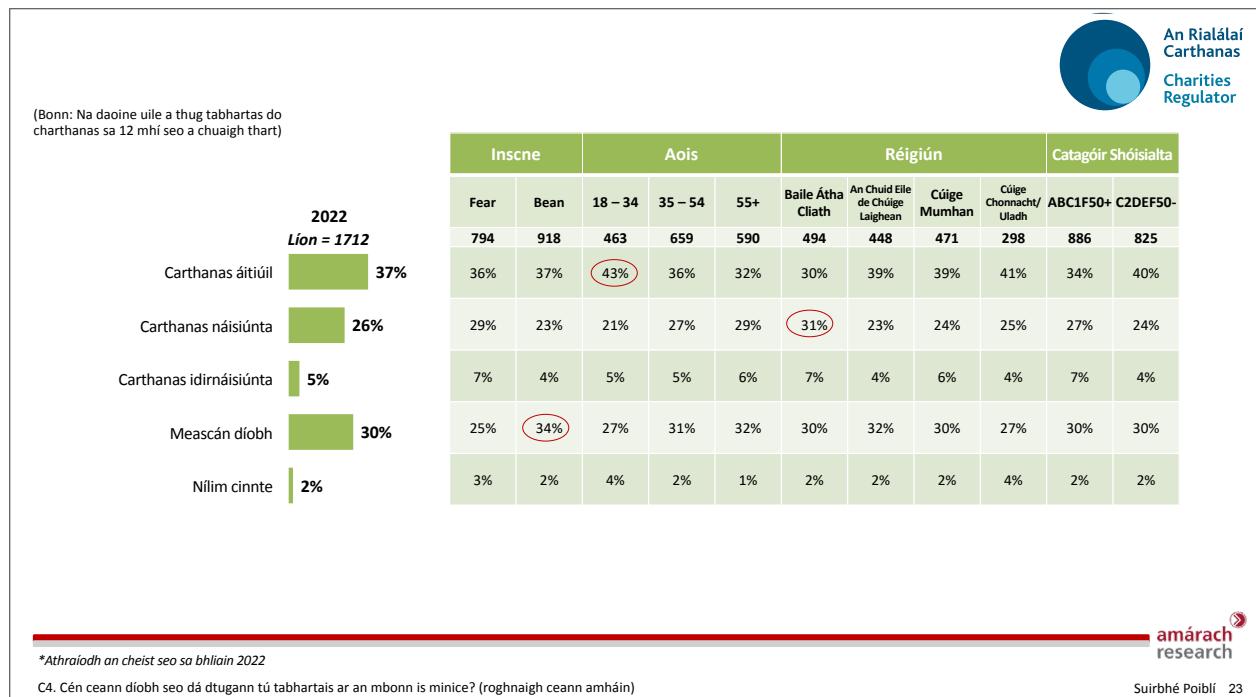
'Tá claonadh ag an bpobal iontaoibh a chur i gcarthanais bheaga áitiúla atá faoi stiúir ag oibrithe deonacha, seachas carthanais mhóra náisiúnta atá faoi stiúir ag gairmithe íoctha, toisc go bhfuil níos mó muiníne acu go n-úsáidfear an t-airgead do na tairbhithé beartaithe.

I dtuairim daoine den phobal, is é an cruthúnas is láidre air sin ná obair agus tionchar an charthanais ina bpobal féin a fheiceáil. Agus fios acu an tráth céanna nach bhfuil aon airgead á chaitheamh ar thuarastail, faigheann siad suaimhneas intinne go bhfuil rún an charthanais fíor-altrúioch.

I gcodarsnacht leis sin, is minic a mheastar nach bhfuil carthanais mhóra a oibríonn ar an leibhéal náisiúnta chomh tréadearcach céanna agus nach bhfuil tabhartais aonair chomh héifeachtach céanna dóibh ach oiread.'

Is fiú a thabhairt faoi deara go bhfuil an leibhéal níos airde iontaoibh sin as carthanais bheaga agus áitiúla le feiceáil i dtabhartais ón bpobal freisin. Fuarthas amach sa suirbhé poiblí uainn dar teideal [Dearthaí Phobal na hÉireann i leith na hEarnála Carthanais](#) go bhfaigheann carthanais den sórt sin an tacaíocht is mó, go háirithe ó dhaoine atá faoi bhun 35 bliana d'aois.

Fíor 4: Tabhartais do charthanais

Ioncam agus caiteachas

Is ag beagnach leath (48.5%) na gcarthanais cláraithe uile (gan scoileanna a áireamh) atá ioncam bhliantúil faoi bhun €100,000, agus iad ag tuairisciú ioncam iomlán €87,698,491 don bhliain 2021. Cé go bhfuil siad ar an gcohórt is mó de charthanais, níl an t-ioncam sin cothrom le gan ach 0.4% den ioncam iomlán a tuairiscíodh don bhliain 2021.

I gcodarsnacht leis sin, níl an céatadán de charthanais ar mó a n-ioncam ná €10 milliún cothrom le gan ach 3% de na carthanais chláraithe uile. Mar sin féin, fuair na carthanais sin níos mó ná 83% den ioncam iomlán a tuairiscíodh don bhliain 2021.

Ioncam agus caiteachas ina mbandaí

Tábla 3: Ioncam agus caiteachas

Bunaithe ar 6,187 dtuarascáil bhliantúla a comhdaíodh don bhliain 2021

Banda ioncaim	An líon carthanais	% de carthanais	Ioncam	% d'ioncam iomlán	Caiteachas	% de chaiteachas iomlán
Ioncam nialasach agus caiteachas nialasach*	157	2.5%	€0	0.0%	€0	0.0%
Ioncam nialasach agus caiteachas	145	2.3%	€0	0.0%	€3,888,929	0.0%
€1 - €10,000	895	14.5%	€3,399,549	0.0%	€8,187,504	0.0%
€10,001 - €100,000	1,803	29.1%	€78,334,360	0.4%	€75,051,057	0.4%
€100,001 - €250,000	878	14.2%	€148,702,559	0.7%	€136,260,170	0.7%
€250,001 - €500,000	709	11.5%	€257,611,012	1.3%	€245,716,810	1.3%
€500,001 - €1,000,000	616	10.0%	€430,326,374	2.2%	€385,641,065	2.1%
€1,000,001 - €5,000,000	667	10.8%	€1,461,911,816	7.4%	€1,382,456,977	7.4%
€5,000,001 - €10,000,000	133	2.1%	€890,974,204	4.5%	€817,108,504	4.4%
>€10,000,000	184	3.0%	€16,562,675,988	83.5%	€15,677,584,031	83.7%
iomlán	6,187	100%	€19,833,985,862	100%	€18,731,895,047	100%

*Féach an nota ag tábla 6 thíos maidir le carthanais a thuairiscigh ioncam nialasach agus caiteachas nialasach

Nuir a chuirtear ioncam iomlán agus caiteachas iomlán i gcomparáid lena chéile, léirítear easnamh i gcuntas na gcarthanais beag toisc gur mhó caiteachas ná ioncam. Léirítear barrachas i gcuntas na gcarthanais móra, áfach, toisc gur mhó ioncam ná caiteachas. Sa tábla thíos, déantar tuilleadh analíse ar ioncam agus caiteachas i gcarthanais bheaga.

Anailís ar ioncam agus caiteachas i gcarthanais bheaga

Tábla 4: Ioncam agus caiteachas i gcarthanais bheaga

Bunaithe ar 3,000 tuarascáil bhliantúil a chomhdaigh carthanais a thuairiscigh ioncam faoi bhun €100k don bhliain 2021

Banda ioncaim	An lín carthanais <€100k	% de charthanais <€100k	Ioncam	% d'ioncam iomlán	Caiteachas	% de chait- eachas iomlán
Ioncam nialasach agus caiteachas nialasach*	157	5.2%	€0	0.0%	€0	0.0%
Ioncam nialasach agus caiteachas	145	4.8%	€0	0.0%	€3,888,929	4.5%
€1 - €1,000	218	7.3%	€94,347	0.1%	€2,857,651	3.3%
€1,001 - €2,500	147	4.9%	€252,317	0.3%	€582,125	0.7%
€2,501 - €5,000	215	7.2%	€795,967	1.0%	€1,403,378	1.6%
€5,001 - €10,000	315	10.5%	€2,306,919	2.8%	€3,344,349	3.8%
€10,001 - €25,000	597	19.9%	€10,126,479	12.4%	€12,410,440	14.2%
€25,001 - €50,000	549	18.3%	€20,004,802	24.5%	€19,645,993	22.5%
€50,001 - €75,000	349	11.6%	€21,452,375	26.2%	€19,565,289	22.5%
€75,001 - €100,000	308	10.3%	€26,722,888	32.7%	€23,429,336	26.9%
Iomlán	3,000	100%	€81,756,094	100%	€87,127,490	100%

*Ceanglaítear ar charthanais a gcuid cistí agus acmhainní a úsáid chun a gcuspóirí carthanúla luaite a chur ar aghaidh. Maidir le carthanas a thuairiscíonn ioncam nialasach agus caiteachas nialasach ina thuarascáil bhliantúil, ní mór dó dea-chúis a bheith aige leis sin. Mura bhfuil dea-chúis aige leis sin, beifear ag súil leis go bhfoirceannfaidh na hiontaobhaithe carthanais an carthanas ar mhodh rianúil, lena n-áireofar a chinntíú go n-aistreofar aon sócmhainní atá fágtha chuig carthanas a bhfuil cuspóir carthanúil comhchosúil nó cuspóirí carthanúla comhchosúla aige. Is féidir tuilleadh treorach a fháil sa doiciméad ón Rialálaí Carthanas dar teideal [**'Treoir maidir le carthanas a fhoirceannadh'**](#).

Thuairiscigh ceann amháin as gach trí charthanas ioncam bliantúil idir €1 agus €10,000, agus léirítear easnamh suntasach foriomlán i gcuntas na ‘micreacharthonas’ sin don bhliain 2021, ar lena linn ar mhó i bhfad a gcaiteachas tuairiscithe ná a n-ioncam.

I gcás roinnt de na carthanais a thuairiscigh ioncam nialasach ná beagán ioncaim, is féidir go bhfuil siad á bhfoirceannadh faoi láthair. I gcás carthanais eile, is féidir go bhfuil cúlchistí acu ná nach bhfuil iontu ach eintitis sealbhaíochta maoine. Is dóigh go raibh ar roinnt díobh scor go sealadach dá ngníomhaíochtaí cruinnithe airgid, ná teorainn a chur leo, mar gheall ar shrianta Covid-19 a bhí i bhfeidhm le linn na bliana 2021, rud a raibh tionchar aige ar a n-ioncam.

Ba chosúil, áfach, gur ídigh roinnt carthanas beag formhór a gcúlchistí airgeadais, ná a gcúlchistí airgeadais ar fad, ar mhaithe le hoibríochtaí a choinneáil ar bun le blianta beaga anuas. Tá úsáid na gcúlchistí sin le feiceáil freisin sa [**'Suirbhé ar earnáil carthanas na hÉireann'**](#) a sheolamar sa bhliain 2022, rud ina bhfuarthas amach gur ídigh 44% de charthanais chláraithe roinnt dá gcúlchistí airgeadais, ná a gcúlchistí airgeadais ar fad, ó dheireadh na bliana 2020. Níl aon amhras ann ach go n-imreoidh ídiú na gcúlchistí sin tionchar suntasach ar inmharthanacht roinnt carthanas san fhadtéarma.

Foinsí ioncaim i gcarthanais bheaga i gcomparáid leis na carthanais uile

Tábla 5: Foinsí ioncaim

Bunaithe ar 6,187 dtuarascáil bhliantúla a comhdaíodh don bhliain 2021

Foinse Ioncaim	An méid iomlán a tuairisciódh (na carthanais uile)	An líon carthanais (na carthanais uile)	% de charthanais (na carthanais uile)	% d'ioncam iomlán (na carthanais uile)	An méid iomlán a tuairisciódh (carthanais <€100k)	An líon carthanais (carthanais <€100k)	% de charthanais (carthanais <€100k)	% d'ioncam iomlán (carthanais <€100k)
Tabhartaí	€1,138,203,621	3,634	58.7%	5.7%	€29,506,228	1,737	57.9%	36.1%
Tiomnachtaí	€95,121,689	416	6.7%	0.5%	€806,763	94	3.1%	1.0%
Rialtas/údarás áitiúil	€10,852,249,928	3,453	55.8%	54.7%	€19,204,040	1,106	36.8%	23.5%
Comhlacht poiblí eile	€3,287,171,153	1,686	27.2%	16.6%	€4,779,263	392	13.1%	5.8%
Gníomhaíochtaí tráchtala/trádála	€2,454,566,794	2,253	36.4%	12.4%	€10,745,416	646	21.5%	13.1%
Eagraíocht dhaonchairdiúil	€161,275,972	681	11.0%	0.8%	€1,507,387	173	5.8%	1.8%
Foinsí eile*	€1,845,396,705	3,245	52.4%	9.3%	€15,206,997	1,279	42.6%	18.6%
Iomlán	€19,833,985,862	-	-	-	€81,756,094	-	-	-

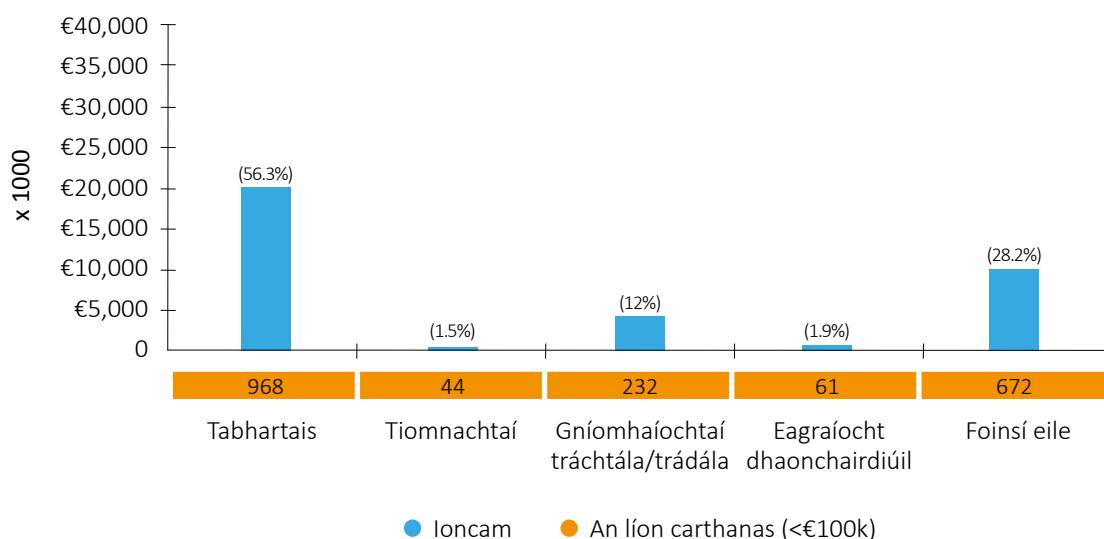
Nóta: leis an bhfoirm tuarascála bliantúla ar líne, ceanglaítear ar charthanais a n-ioncam iomlán a mhiondealú faoi na ceannteidil thusa. Is féidir go n-áireofar le hioncam ó foinsí eile, mar shampla, ioncam infheistíochta, ús agus díbhinní, díol maoine, agus lacáistí/aisíocaíochtaí cánach nó CBL.

Is iad tabhartaí an príomhshruit ioncaim do charthanais bheaga, agus iad freagrach as níos mó ná aon trian (36.1%) dá n-ioncam ar fad. Is mó i bhfad an figiúr sin ná an figiúr do na carthanais uile (5.7%). I gcodarsnacht leis sin, níl carthanais bheaga chomh spleách le carthanais i gcoitinne ar an ‘sparán poiblí’. Ní raibh cistiú ón rialtas, ó chomhlachtaí poiblí agus ó údarás áitiúla freagrach ach as beagán faoi bhun 30% d'ioncam na gcarthanais beag, i gcomparáid le níos mó ná 71% d'ioncam na gcarthanais uile.

Ioncam i gcarthanais bheaga nach bhfuair aon chistiú poiblí

Fíor 5: Foinsí ioncaim

I gcás beagnach leath na gcarthanas beag (nó 1,450 ceann) a thuairiscigh ioncam, ní bhfuair siad aon chistiú ón rialtas, ó údaráis áitiúla ná ó chomhlachtaí poiblí eile sa bhliain 2021. Ba le tabhartais a cistíodh na carthanais sin go príomha, agus an fhoinse sin freagrach as níos mó ná 56% dá n-ioncam.

Ba é €35,842,001 an t-ioncam iomlán ó na foinsí uile.

Nóta: cuireadh carthanais a bhfuil roinnt foinsí ioncaim acu ar áireamh sa chomhaireamh i gcás gach ceann de na foinsí ioncaim

Ioncam i gcarthanais bheaga a thuairiscigh foinse ioncaim aonair

Is ar fhoinse ioncaim aonair a bhraitheann níos mó ná ceann amháin as gach trí charthanais bheaga. Is iad tabhartaí an fhoinse is coitianta díobh. Ní raibh ach foinse ioncaim aonair ag formhór na ‘micreacharthanais’, is iad sin carthanais a mbíonn a n-ioncam bliantúil sa raon idir €1 agus €10,000.

Is airde i bhfad an leibhéal spleáchais ar fhoinse amháin i measc carthanais bheaga ná i measc carthanais i gcoitinne. Mar shampla, de na 665 charthanais ar an gClár a thuairiscigh go raibh tabhartaí ar an aon sruth ioncaim amháin a bhí acu, bhí ioncam bliantúil faoi bhun €100,000 ag 577 gcinn (nó 86%) díobh.

Tábla 6: Foinsí ioncaim i gcarthanais a raibh foinse ioncaim aonair acu

Foinse ioncaim	An líon carthanais (<€100k)	An céat-adán de charthanais (<€100k)	Ioncam	Céat-adán <€10k	Céat-adán €10k-€50k	Céata-dán €50k-€100k	An líon carthanais a thuairiscigh foinse ioncaim aonair (na carthanais uile)
Tabhartaí	577	19.2%	€13,815,660	42.3%	40.2%	17.5%	665 (10.7%)
Tiomnachtaí	3	0.1%	€99,859	66.7%	0.0%	33.3%	3 (0.0%)
Rialtas/údarás áitiúil	83	2.8%	€1,997,753	53.0%	26.5%	20.5%	196 (3.2%)
Comhlacht poiblí eile	18	0.6%	€250,944	61.1%	33.3%	5.6%	37 (0.6%)
Gníomhaíochtaí tráchtala/trádála	100	3.3%	€2,118,564	44.0%	45.0%	11.0%	149 (2.4%)
Eagraíocht dhaonchairdiúil	6	0.2%	€72,372	66.7%	33.3%	0.0%	11 (0.2%)
Foinsí eile	314	10.5%	€5,090,919	54.5%	31.2%	14.3%	423 (6.8%)
Iomlán	1,101	36.7%	€23,446,071	-	-	-	-

An tionchar a bhí ag paindéim Covid-19 ar ioncam i gcarthanais bheaga

Chun anailís a dhéanamh ar an tionchar airgeadais a bhí ag paindéim Covid-19 ar charthanais bheaga, cuireadh na sonraí ioncaim sa tuarascáil bhliantúil ó shampla de charthanais (1,000 ceann) don bhliain 2019 i gcomparáid leis na sonraí sa tuarascáil bhliantúil uathu don bhliain 2021.

Tábla 7: An tionchar a bhí ag paindéim Covid-19 ar ioncam

Foinse ioncaim	Meán 2019	Meán 2021	Athrú céatadánach 2019 go 2021
Tabhartaí (lena n-áirítéar tiomnachtaí)	€11,780	€10,270	↓ 12.8%
Rialtas, údarás áitiúil nó comhlacht poiblí eile	€6,805	€7,964	↑ 17.0%
Gníomhaíochtaí tráchtála/trádála	€4,031	€3,377	↓ 16.2%
Eagraíocht dhaonchairdiúil	€525	€640	↑ 21.9%
Foinsí eile	€7,045	€5,557	↓ 21.1%
Ioncam iomlán	€30,186	€27,808	↓ 7.9%
Caiteachas iomlán	€33,555	€27,634	↓ 17.6%

Sa tuarascáil uainn dar teideal [Carthanais Chláraithe na hÉireann 2019 – 2021](#), inar anailísíodh na tuarascálacha bliantúla ó na 3,170 carthanais céanna (de gach méid) thar thrí bliana as a chéile, tugadh faoi deara gur mhéadaigh an meánioncam foriomlán carthanais faoi bheagán os cionn 9% idir na blianta 2019 agus 2021. Mar sin féin, laghdaigh an meánioncam i gcarthanais bheaga faoi bheagnach 8% sa tréimhse chéanna, mar is féidir a fheiceáil thuas.

Difríocht shuntasach eile idir carthanais i gcoitinne agus carthanais bheaga is ea gur tharla sé, i gcomparáid leis na leibhéal réamhphaindéime, gur tháinig laghdú 2.5% ar ioncam tabhartaí i gcarthanais i gcoitinne sa bhliain 2021, i gcomparáid le laghdú 12.8% i gcarthanais bheaga.

Bhí an méadú san ioncam a fuair carthanais bheaga ón rialtas láir, ó údaráis áitiúla nó ó chomhlachtaí poiblí eile amhail FSS ag teacht, tríid is tríd, leis an méadú san ioncam a fuair carthanais i gcoitinne ó na foinsí céanna. Is dóigh gur féidir cuid den mhéadú sin a chur síos do na tacaí breise a cuireadh i bhfeidhm le linn na paindéime, amhail Ciste Cobhsaíochta Covid-19 agus an Scéim Fóirdheontas Pá Fostaíochta. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara, áfach, nach raibh na carthanais uile incháilithe don chistiú sin agus nach bhfuair beagnach leath na gcarthanais beag aon ioncam ón ‘sparán poiblí’ sa bhliain 2021.

Fostaíocht

Ní nach ionadh, is íseal atá an líon carthanais beag a bhfuil fostaithe acu. Níl fostaithe ach ag 543 charthanais bheaga, nó ag 18% díobh, i gcomparáid le 43% de na carthanais uile.

Ar an meán, tá beirt fhostaithe ag gach carthanais beag, baill foirne pháirtaimseartha san áireamh.

Tábla 8: Fostaíocht

Ioncam	An líon carthanais a bhfuil fostaithe acu	% de charthanais	An líon fostaithe lánaimseartha	An líon fostaithe páirtaimseartha
€0 - €10,000	28	5.2%	12	39
€10,001 - €25,000	52	9.6%	24	60
€25,001 - €50,000	142	26.2%	80	162
€50,001 - €100,000	321	59.1%	334	483
Iomlán	543	100%	450	744

Cé nach bhfuil sé seo ábhartha go díreach don tuarascáil seo, tugtar faoi deara nach carthanais chorpraithe atá i roinnt carthanais beag a bhfuil fostaithe acu. Cé nach bhfuil aon cheanglas dlíthiúil ar charthanais cláraithe a bheith corpraite, ba cheart do charthanais a bheith ar an eolas nach n-aithnítear comhlachtaí neamhchorpraithe amhail clubanna, comhlachais agus cumainn eile a bheith ina n-eintitis dhlíthiúla. Dá bhrí sin, ní fhéadfaidh siad an dlí a chur ar dhaoine eile agus ní fhéadfar an dlí a chur orthu. Ní fhéadfaidh siad dul isteach i gcaidrimh chonarthacha, lena n-áirítear conarthaí fostáiochta, ach oiread. Fágann sé sin go bhfuil rioscaí suntasacha ag baint le haon charthanais neamhchorpraithe a bhfuil fostaithe íoctha aige. Bhí an tsaincheist sin ina hábhar do chomhairliúchán poiblí de chuid an [Choimisiúin um Athchóiriú an Dlí](#) le déanaí. Tá tuilleadh faisnéise faoi sin ar fáil ar shuíomh Gréasáin an Choimisiúin.

Obair dheonach

Iontaobhaithe carthanais i gcarthanais bheaga

Is iad iontaobhaithe carthanais na daoine a fheidhmíonn rialú ar charthanas ar deireadh thiar agus a bhfuil freagracht dhlíthiúil orthu as carthanas. Is féidir go dtabharfar ‘stiúrthóirí’ (más cuideachta é an carthanas), ‘comhaltaí boird’ nó comhaltaí coiste ar iontaobhaithe carthanais freisin. Is ról deonach é an ról mar iontaobhaí carthanais – ní ceadmhach d’iontaobhaithe carthanais brabús a dhéanamh ar a ndualgais mar iontaobhaí carthanais a chomhlíonadh. Féadfar iad a aisíoc, áfach, as costais réasúnacha a thabhaíonn siad le linn dóibh an ról a chur i gcrích. Cé nach gceanglaíonn an Rialálaí ar charthanais chláraithe líon íosta iontaobhaithe carthanais a bheith acu, moltar go mbeadh triúr iontaobhaithe neamhspleácha ar a laghad ann agus go bhfónfad gach duine díobh ar feadh téarma naoi mbliana san iomlán ar a mhéad. Níl aon sonraí ar fáil faoin meascán scileanna, faoin taithí ná faoin saineolas atá ag iontaobhaithe carthanais.

Bunaithe ar anailís ar na 6,187 dtuarascáil bhliantúla a comhdaíodh don bhliain 2021, is lú an líon iontaobhaithe carthanais atá ag carthanais bheaga ná atá ag carthanais mhóra. Is faide tionacht na n-iontaobhaithe carthanais i gcarthanais bheaga ná i gcarthanais mhóra freisin. Is ag thart ar 50% de charthanais bheaga atá iontaobhaithe atá ag obair sa ról le níos mó ná an téarma uasta molta naoi mbliana, i gcomparáid le níos lú ná 30% de charthanais mhóra.

Tábla 9: Iontaobhaithe Carthanais

Ioncam	An líon iontaobhaithe gníomhacha	Meánlín in aghaidh an charthanais	Mód (an líon is coitianta iontaobhaithe) agus % de charthanais	Meántionacht in aghaidh an charthanais	% de charthanais ag a raibh iontaobhaithe a sháraigh an téarma molta naoi mbliana
€0 - €10,000	5,854	4.9	3 (38.1%)	11.2 bliain	51.2%
€10,001 - €25,000	3,169	5.3	3 (30.3%)	11.4 bliain	50.4%
€25,001 - €50,000	2,907	5.3	3 (29.6%)	11.2 bliain	50.4%
€50,001 - €100,000	3,820	5.8	3 (24.9%)	10.7 bliain	49.4%
€100,001 - €1,000,000	14,578	6.6	3 (15.8%)	9.9 bliain	47.1%
>€1,000,001	8,600	8.8	7 (9.8%)	7.6 bliain	29.1%
Iomlán	38,928	6.3		10.1 bliain	45.9%

Obair dheonach (ag daoine nach iontaobhaithe iad) i gcarthanais bheaga

Is figiúirí táscacha amháin iad na figiúirí maidir leis an lín oibrithe deonacha toisc go gcuireann roinnt carthanais a n-iontaobhaithe carthanais ar áireamh sa lín oibrithe deonacha atá acu, cé go n-insítear dóibh gan é sin a dhéanamh ar an bhfoirm tuarascála bliantúla ar líne. Beidh comhaireamh dúbailte ann sna figiúirí freisin, toisc go ndéanfaidh roinnt daoine obair dheonach do níos mó ná carthanais amháin. Ba cheart a thabhairt faoi deara gur tógadh na sonraí foinseacha ó thuarascálacha bliantúla a bhaineann leis an m bliain 2021, tráth, de dheasca shrianta Covid-19, nach raibh roinnt carthanais in ann oibriú nó a bhí siad ag oibriú ar leibhéal laghdaithe. Mar sin, d'fhéadfadh go raibh tionchar aige sin ar an lín oibrithe deonacha le linn na tréimhse.

Tábla 10: Obair dheonach

Banda oibrithe deonacha	An lín carthanais ioncam <€10k	An lín carthanais ioncam €10-€50k	An lín carthanais ioncam €50-€100k	An lín ionlán carthanais <€100k	Lín measta oibrithe deonacha
Duine ar bith	302	136	83	521	0
1-9	571	507	262	1,340	6,700
10-19	214	269	144	627	9,091
20-49	87	169	122	378	13,041
50-249	18	60	44	122	18,239
250-499	3	4	1	8	2,996
500-999	2	1	1	4	2,998
Ionlán	1,197	1,146	657	3,000	53,065

Nóta: Ríomhadh na meastacháin trí lárphointe an lín oibrithe deonacha laistigh den raon tuairiscithe a iolrú faoin lín carthanais sa raon sin.

Nuir a ríomhtar an meánlín oibrithe deonacha in aghaidh an charthanais bunaithe ar mhéid carthanais, is mó an lín oibrithe deonacha atá ag carthanais mhóra ná atá ag carthanais bheaga. Nuair a chuirtear an lín oibrithe deonacha i gcomparáid le hioncam, áfach, is mó i bhfad an lín oibrithe deonacha atá ag carthanais bheaga, i gcoibhneas lena n-ioncam, ná atá ag carthanais mhóra. I gcás carthanais ar lú a n-ioncam ná €100,000, tá 7.4 oibrí deonach acu in aghaidh na €10,000 d'ioncam. Níl ach 0.1 oibrí deonach ag carthanais mhóra in aghaidh na €10,000 d'ioncam.

Tábla 11: An líon oibrithe deonacha de réir ioncaim

Méid carthanais (ioncam)	An líon carthanas a bhfuil oibrithe deonacha acu	Líon measta oibrithe deonacha	Meánlín oibrithe deonacha in aghaidh an charthanais	Ioncam iomlán	An líon oibrithe deonacha in aghaidh na €10,000 d'ioncam
<€100,000	2,479	53,065	21	€71,292,879	7.4
€100,001 - €250,000	702	26,699	38	€118,004,351	2.3
€250,000 - €500,000	517	24,580	48	€186,564,839	1.3
€500,001 - €1,000,000	417	36,314	87	€290,423,288	1.3
€1,000,001 - €5,000,000	435	46,519	107	€938,979,391	0.5
€5,000,001 - €10,000,000	85	43,112	507	€576,165,491	0.7
>€10,000,000	116	58,662	506	€9,066,910,742	0.1
Iomlán	4,751	288,951	61	€11,248,340,981	0.3

An luach a bhaineann le hobair dheonach

Tábla 12: An luach a bhaineann le hobair dheonach

An luach eacnamaíoch a mheastar a bheith ag baint le hobair dheonach a dhéanamh i gcarthanais bheaga in aghaidh na bliana, bunaithe ar 53,065 oibrí dheonacha

	Dhá uair an chloig a bheith á gcur isteach ag gach oibrí deonach in aghaidh na seachtaine	Cúig huaire an chloig a bheith á gcur isteach ag gach oibrí deonach in aghaidh na seachtaine	Deich n-uaire an chloig a bheith á gcur isteach ag gach oibrí deonach in aghaidh na seachtaine
An luach bliantúil a mheastar a bheith ag baint le hobair dheonach a dhéanamh i gcarthanais bheaga, bunaithe ar an bpá íosta (an ráta d'oibrí deonach aosach a bhfuil taithí aige/aici ag an 31/12/2021 - €10.20 in aghaidh na huaire)	€56,291,352	€140,728,380	€281,456,760
An luach bliantúil a mheastar a bheith ag baint le hobair dheonach a dhéanamh i gcarthanais bheaga, bunaithe ar an meántuilleamh náisiúnta (an figiúr ón bPríomh-Oifig Stáidrimh do ráithe 4 den bhliain 2021 - €26.27 in aghaidh na huaire)	€144,977,825	€362,444,563	€724,889,126

Comhlíonadh na n-oibleagáidí atá ann tuarascáil bhliantúil a chomhdú

Faoi Acht 2009, tá ceanglas dlíthiúil ar charthanais tuarascáil bhliantúil a chur faoi bhráid an Rialálaí Carthanas laistigh de dheich mí ó dheireadh a mbliana airgeadais.

Asbhaineadh tuarascálacha bliantúla do na 71% de charthanais ar thosaigh a mbliain airgeadais an 1 Eanáir 2021 agus a chríochnaigh a mbliain airgeadais an 31 Nollaig 2021 lena n-anailísiú tuilleadh. Mar is féidir a fheiceáil sa tábla thíos, ba mhó an lín carthanas móra a chomhdaigh faoin spriocdháta comhdúcháin ná an lín carthanas beag a chomhdaigh in am.

Tábla 13: Tuarascálacha bliantúla a chomhdú

Méid carthanais (ioncam)	An lín carthanas sa sampla	An lín carthanas a chomhdaigh in am (faoi 31 Deireadh Fómhair 2022)	% a chomhdaigh in am
€0 - €10,000	709	471	66.4%
€10,001 - €25,000	380	288	75.8%
€25,001 - €50,000	358	260	72.6%
€50,001 - €100,000	451	320	71.0%
€100,001 - €1,000,000	1,690	1,300	76.9%
>€1,000,001	818	673	82.3%
Iomlán	4,406	3,312	75.2%

An Cód Rialachais do Charthanais

Leagtar amach sa Chód Rialachais do Charthanais na híoschaighdeáin ar cheart d'iontaobhaithe carthanais a chinntíú go gcomhlíonann a gcarthanas iad ionas gur féidir leo a n-eagraíocht a bhainistiú agus a rialú go héifeachtach. Tá an Cód comhdhéanta de na nithe seo a leanas –

- na sé phrionsabal um rialachas ar cheart do gach carthanas iad a chur i bhfeidhm
- na croíchaighdeáin a bhfuiltear ag súil go gcomhlíonfaidh gach carthanas iad agus na prionsabail á gcur i ngníomh acu
- na caighdeáin bhereise lena léirítéar an dea-chleachtas do charthanais chasta

Ba cheart do gach carthanas cláraithe na sé phrionsabal um rialachas agus na croíchaighdeáin a chomhlíonadh. Tá na caighdeáin bhereise ina gcuid de na sé phrionsabal agus tá siad de bhereis ar na croíchaighdeáin. Tá feidhm acu maidir le carthanais chasta. Chun críocha an Chóid, is carthanais neamhchasta atá i bhformhór na gcarthanas cláraithe. Is é sin le rá go bhfuil ioncam agus caiteachas teoranta acu, go bhfuil struchtúr simplí eagraíochta acu agus nach bhfuil aon fhostaithe acu. D'fhéadfáí carthanais bheaga áirithe a mheas a bheith casta, áfach. Sampláí de charthanais den sórt sin is ea carthanais a oibríonn thar lear, a bhfuil líon mór oibrithe deonacha acu nó a bhfuil fostaithe acu. Is iad na hiontaobhaithe carthanais atá freagrach as a chinneadh cé acu atá nó nach bhfuil a gcarthanas casta. Má chinneann siad go bhfuil a gcarthanas casta, ceanglófar ar an gcarthanas na caighdeáin bhereise a chomhlíonadh.

Bhí an bliain 2021 ar an gcéad bliain riamh inar ceanglaíodh ar charthanais a stádas i ndáil le comhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a dhearbhú agus a dtuarascáil bhiantúil á cur isteach acu. Mar chuid dár n-obair faireacháin, iarrtar gach mí ar roinnt carthanais a dhearbháigh go bhfuil an Cód Rialachais do Charthanais á chomhlíonadh acu a léiriú gur chuir a gcarthanas an Cód chun feidhme trína bhFoirm chomhlánaithe um Chomhlíonadh a Thaifeadadh agus faisnéis tacaíochta eile a chur faoi bhráid an Rialálaí Carthanas.

Níl aon sonraí ar fáil faoi láthair maidir le cé acu atá nó nach bhfuil seans níos fearr ann go gcomhdóidh carthanais bheaga dearbhú míchruinn, i gcomparáid le carthanais i gcoitinne. Bunaithe ar ár n-obair faireacháin, áfach, bhreathnaíomar go bhfuil seans níos fearr ann go ndéanfaidh carthanais inar mó meánfhad seirbhíse na n-iontaobhaithe ná naoi mbliana dearbhú míchruinn a chur isteach ná na carthanais sin inar lú an meánfhad seirbhíse ná naoi mbliana. Ba chosúil freisin go n-imríonn aois an charthanais – is é sin an líon blianta a chuaigh thart ó bunaíodh an carthanas – tionchar éigin ar cé acu a chomhdaíonn carthanas dearbhú cruinn ná dearbhú míchruinn. B'airde an céatadán de dhearbhuithe cruinne a fuarthas ó charthanais a bunaíodh níos mó ná cúig bliana ó shin ná an céatadán de dhearbhuithe cruinne a fuarthas ó charthanais a bunaíodh níos lú ná cúig bliana ó shin. Fuaireamar amach freisin gurb í an chúis is coitianta a thugtar le neamhchomhlíonadh ná nach bhfuil dóthain acmhainní ag an gcarthanas chun an Cód a chomhlíonadh. Mar sin féin, is ionann an dóchúlacht go dtabharfaidh carthanais bheaga an chúis sin agus an dóchúlacht go dtabharfaidh carthanais mhóra í.

A bheith i do charthanais cláraithe

Sa **Suirbhé ar Charthanais Éireannacha** a sheolamar sa bhliain 2022, d'iarramar ar na carthanais rannpháirteacha faoina bheith ina gcarthanais cláraithe agus faoi cé acu a mheas siad go bhfuil an clárú sin ina thairbhe d'obair a n-eagraíochta nó ina bhac uirthi. Tríd is tríd, bhí na fionnachtana comhsheasmhach i measc na gcarthanais uile, beag beann ar a méid. Mar sin féin, ní raibh na carthanais is lú – iad sin ar lú a n-ioncam ná €50,000 – ar aon tuairim le carthanais eile i roinnt réimsí. Ba bheag difear eatarthu, áfach. Mar shampla, mheas céatadán níos airde de charthanais bheaga go bhfuil an-tairbhe ag baint lena bheith in ann a n-uimhir charthanais chláraithe a úsáid mar chomhartha ceadaithe le linn dóibh airgead a chruinniú. Mheas céatadán níos airde díobh freisin nach bhfuil aon bhac soiléir ag baint le braistint an phobail go bhfuil carthanais amaitéarach nó neamhghairmiúil.

Cé gur lú an lón carthanas beag ná an lón carthanas mór a mheas go gcuireann comhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais bac ar a gcuid oibre, ba mhó an lón carthanas beag ná an lón carthanas mór a bhí den tuairim go bhfuil sé deacair comhlíonadh an Chóid a thaifeadadh agus gur díspreagthach maidir leis an tuarascáil bhliantúil a chomhdú é an ceanglas tuairisc a thabhairt ar chomhlíonadh. An tráth céanna, áfach, aithníodh gur tháinig feabhas ar thuisint an phobail ar an dóigh a reáchtáiltear carthanais mar thoradh ar an gCód agus go bhfuil iontaoibh agus muinín á méadú dá bharr sin.

Tábla 14: Torthaí ón Suirbhé ar Charthanais 2022

Ráiteas	Fionnachtain fhioríomlán (aontú leis an ráiteas)	Ioncam faoi bhun €50,000	Ioncam idir €50,000 agus €100,000	Ioncam idir €100,000 agus €500,000	Ioncam os cionn €500,000
Bonn	899	267	97	251	254
Tá an-tairbhe ag baint lena bheith aitheanta mar charthanais cláraithe	67%	65%	65%	65%	72%
Tá an-tairbhe ag baint le tuilleadh iontaoibhe a bheith ag an bpobal asat toisc go bhfuil tú i do charthanais cláraithe	58%	57%	59%	57%	60%

Tábla 14: Torthaí ón Suirbhé ar Charthanais 2022 (ar leanúint)

Ráiteas	Fionnachtain fhoriomlán (aontú leis an ráiteas)	Ioncam faoi bhun €50,000	Ioncam idir €50,000 agus €100,000	Ioncam idir €100,000 agus €500,000	Ioncam os cionn €500,000
Bonn	899	267	97	251	254
Tá an-tairbhe ag baint lena bheith in ann an uimhir charthanais chláraithe a úsáid mar chomhartha ceadaithe le linn airgead a chruinniú go poiblí	51%	56%	48%	51%	45%
Tá an-tairbhe ag baint lena bheith in ann leas a bhaint as muirir níos ísle bhainc nó as lascainí eile ar tháillí/seirbhísí	23%	26%	25%	23%	19%
Tá an-tairbhe ag baint le sochair chánach amhail uimhir charthanais, faoiseamh tabhartas agus an Scéim Cúitimh CBL	45%	42%	39%	45%	50%
Níl aon bhac ann ar iontaobhaithe a earcú agus a choinneáil	77%	72%	84%	79%	77%
Níl aon bhac soiléir ann ar a chinntíú go gcomhlónann iontaobhaithe na freagachtaí atá orthu	75%	71%	82%	74%	77%
Níl aon bhac soiléir ag baint leis an bpáipéarachas nó leis an gcoimeád taifead is gá chun stádas carthanúil a chothabháil	54%	55%	46%	56%	52%

Tábla 14: Torthaí ón Suirbhé ar Charthanais 2022 (ar leanúint)

Ráiteas	Fionnachtaín fhoriomlán (aontú leis an ráiteas)	Ioncam faoi bhun €50,000	Ioncam idir €50,000 agus €100,000	Ioncam idir €100,000 agus €500,000	Ioncam os cionn €500,000
Bonn	899	267	97	251	254
Níl aon bhac soiléir ag baint leis an mbraistint go bhfuil carthanais amaitéarach nó neamhghairmiúil	67%	74%	71%	64%	60%
Tá bac éigin ag baint leis an am nó na costais foirne a chaitear ar riarrachán chun stádas carthanúil a chothabháil	35%	25%	34%	38%	45%
Tá bac éigin ag baint le ceanglais an Chóid Rialachais do Charthanais a chomhlíonadh	32%	28%	29%	34%	35%
Leis an gCód Rialachais do Charthanais, cabhraítear le mo charthanais feabhas a chur ar an dóigh a réachtáiltear é	67%	62%	68%	69%	69%
Tríd an gCód Rialachais do Charthanais a chomhlíonadh, tá ag méadú ar iontaoibh agus muinín an phobail as mo charthanais	53%	54%	51%	50%	53%

Tábla 14: Torthaí ón Suirbhé ar Charthanais 2022 (ar leanúint)

Ráiteas	Fionnachtain fhoriomlán (aontú leis an ráiteas)	Ioncam faoi bhun €50,000	Ioncam idir €50,000 agus €100,000	Ioncam idir €100,000 agus €500,000	Ioncam os cionn €500,000
Bonn	899	267	97	251	254
Is díspreaghach maidir le tuarascáil bhliantúil an charthanais a chur isteach é an ceanglas tuairisc a thabhairt ar chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais sa tuarascáil bhliantúil	17%	22%	16%	15%	12%
Tá sé ródheacair an Cód Rialachais do Charthanais a chomhlíonadh	21%	25%	30%	18%	17%
Tháinig feabhas ar thuiscint an phobail ar an dóigh a reáchtáiltear carthanais mar thoradh ar an gCód Rialachais do Charthanais a thabhairt isteach	45%	49%	46%	40%	46%

Nóta: Baineann na ráitis le ceisteanna 34, 35 agus 39 den Suirbhé ar Charthanais. Tá na fionnachtana
iomlána do na ceisteanna sin ar fáil san agusín.

Conclúid

Mar a léiríodh sa tuarascáil seo, tá carthanais bheaga an-éagsúil le chéile, agus iad ag oibriú i ngach limistéar agus ag cur gach cineál cuspóra charthanúil ar aghaidh. Is carthanais bheaga atá i mbeagnach leath (48.5%) na gcarthanas cláraithe uile (gan scoileanna a áireamh). Léiríodh arís agus arís eile i dtaighde gurb ionann carthanais bheaga agus na carthanais a bhfuil an iontaobh is mó astu. Is féidir leo a bheith ina mbrainse áitiúil de chuid eagraíochta áitiúla, is féidir gur bunaíodh iad chun freagairt do shaincheist shonrach laistigh de phobal ar leith, nó is féidir gur saincharthanas náisiúnta iad atá chomh huathúil sin go bhfuil siad ar an aon charthanas amháin dá gcineál sa tir.

Sainaithníodh i dtaighde dar teideal '[The value of small](#)', a foilsíodh sa Ríocht Aontaithe sa bhliain 2018, trí ghné shainiúla atá ag carthanais bheaga:

"An tseirbhís shainiúil a thairgeann siad, is é sin cé na nithe a dhéanann siad agus cé na daoine dá ndéanann siad nó lena ndéanann siad iad – imríonn sé seo ról ríthábhachtach maidir le haghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna leasa shóisialaigh ar an leibhéal pobail, lena n-áirítear bearnaí i seirbhísí poiblí a líonadh agus seirbhísí poiblí a chomhcheangal.

An cur chuige sainiúil a ghlacann siad, is é sin an dóigh a gcuireann siad a gcuid oibre i gcrích – is minic a bhíonn sé seo níos dirithe ar an duine, níos iomlánaíche agus níos inrochtana ná an obair a dhéanann seirbhísí reachtúla agus soláthraithe móra.

An suíomh sainiúil atá acu, is é sin an áit a luíonn siad san éiceachóras soláthraithe i gcoitinne – baineann siad leas as na líonraí fairsinge áitiúla agus na caidrimh fhairsinge áitiúla atá i bhfeidhm acu chun ról cobhsaitheach agus tathanta a chomhlíonadh ar an leibhéal áitiúil."

Cé go bhfuil siad ar an gcohórt is mó de charthanais chláraithe, ní raibh carthanais bheaga freagrach ach as 0.4% den ioncam tuairiscithe iomlán sa bhliain 2021. Laghdaigh a n-ioncam faoi bheagnach 8% idir na blianta 2019 agus 2021; níl siad chomh spleách le carthanais i gcoitinne ar an 'sparán poiblí', agus ní raibh cistiú ón rialtas, ó chomhlachtaí poiblí agus ó údarás áitiúla freagrach ach as beagán faoi bhun 30% dá n-ioncam, i gcomparáid le níos mó ná 71% d'ioncam na gcarthanas uile; agus tá siad níos spleáiche ar shruth ioncaim aonair ná carthanais i gcoitinne. Níl aon bhaill forne ag a bhformhór, agus iad spleách go hiomlán ar oibrithe deonacha chun an cuspóir carthanúil nó na cuspóirí carthanúla atá acu a chomhlíonadh.

Níl sé chomh héasca céanna luach a chur ar an rannchuidiú ríthábhachtach a dhéanann siad leis an tsochaí i gcoitinne ná ar an bhfiordhifríocht a dhéanann siad do shaol daoine aonair agus pobal in Éirinn agus thar lear araon.

Táthar ag síul gurb é an toradh a bheidh ar na léargais a thugtar sa tuarascáil seo ná go gcabhrófar le tuiscint an phobail a mhéadú ar charthanais bheaga agus ar an ról ríthábhachtach a imríonn an chuid éagsúil mhór sin den earnáil carthanas.

Na foinsí agus na tuarascálacha seachtracha a luadh

Lloyds Bank Foundation

The value of small - tuarascáil 2018 (an Ríocht Aontaithe)

<https://www.lloydsbankfoundation.org.uk/influencing/research/the-value-of-small>

Ba í foireann neamhspleách taighde a chuir an tuarascáil seo le chéile, agus í comhdhéanta d'ionadaithe ón [Ionad um Thaighde Réigiúnach Eacnamaíoch agus Sóisialta \(CRESR\)](#) ag Ollscoil Sheffield Hallam, ón [Institiúid um Thaighde Feidhmeach Deonach \(IVAR\)](#) agus ón [Ionad um Cheannaireacht Earnála Deonaí](#) ag an Ollscoil Oscailte.

An Phríomh-Oifig Staidrimh

[An Ráitheachán ar Thuilleamh agus Costais Saothair - Ráithe 4 de 2021 \(Figiúirí Deiridh\); Ráithe 1 de 2022 \(Réamh-Mheastacháin\)](#)

[Daonáireamh 2022](#)

Aguisín

Miondealú iomlán ar na freagraí ar cheisteanna a cuireadh sa [Suirbhé ar Charthanais Éireannacha 2022](#) maidir leis na tairbhí agus na baic atá ag baint lena bheith i do charthanas cláraithe agus ar na tuairimí faoin gCód Rialachais do Charthanais a cuireadh in iúl lena linn.

Nóta: cé gurbh airde na leibhéal freagartha i measc carthanais a bhfuil ioncam idir €50,000 agus €100,000 acu ná i measc carthanais eile i bhformhór na gcásanna, ní mheastar na difríochtaí sin a bheith suntasach ó thaobh staidrimh de mar gheall ar an líon beag freagraithe sa réim sin.

Ceist 34: I gcás na nithe seo a leanas, cén tairbhe atá ag baint le d'eagraíocht a bheith ina carthanas cláraithe?

	Iomlán	Faoi bhun €50k	€50 - €100k	€101 - €500k	€500k +
Bonn	899	267	97	251	254
A bheith aitheanta mar charthanas cláraithe					
Tá an-tairbhe ag baint leis seo	67%	65%	65%	65%	72%
Tá tairbhe éigin ag baint leis seo	24%	25%	28%	27%	19%
Níl aon tairbhe shoiléir ag baint leis seo	7%	9%	5%	6%	6%
Níl a fhios agam	2%	1%	2%	2%	2%
Tuilleadh iontaobh a bheith ag an bpobal asat toisc go bhfuil tú i do charthanas cláraithe					
Tá an-tairbhe ag baint leis seo	58%	57%	59%	57%	60%
Tá tairbhe éigin ag baint leis seo	26%	27%	27%	27%	23%
Níl aon tairbhe shoiléir ag baint leis seo	13%	13%	11%	14%	12%
Níl a fhios agam	3%	2%	3%	2%	4%
A bheith in ann d'uimhir charthanais chláraithe a úsáid mar chomhartha ceadaithe le linn airgead a chruinníú go poiblí					
Tá an-tairbhe ag baint leis seo	51%	56%	48%	51%	45%
Tá tairbhe éigin ag baint leis seo	23%	24%	24%	22%	26%
Níl aon tairbhe shoiléir ag baint leis seo	20%	16%	20%	20%	24%
Níl a fhios agam	6%	4%	8%	8%	5%

A bheith in ann leas a bhaint as muirir níos ísle bhainc nó as lascainí eile ar tháillí/seirbhísí					
Tá an-tairbhe ag baint leis seo	23%	26%	25%	23%	19%
Tá tairbhe éigin ag baint leis seo	29%	28%	32%	30%	30%
Níl aon tairbhe shoiléir ag baint leis seo	32%	31%	29%	32%	38%
Níl a fhios agam	16%	16%	14%	15%	14%
Sochair chánach, e.g., stádas carthanúil cánach (uimhir charthanais), faoiseamh tabhartas agus an scéim cúitimh CBL					
Tá an-tairbhe ag baint leis seo	45%	42%	39%	45%	50%
Tá tairbhe éigin ag baint leis seo	28%	29%	31%	28%	28%
Níl aon tairbhe shoiléir ag baint leis seo	17%	19%	24%	16%	16%
Níl a fhios agam	9%	10%	6%	11%	6%

Ceist 35: An gceapann tú go bhfuil bac ag baint leis na nithe seo a leanas atá le déanamh ag d'eagraíocht toisc gur carthanais cláraithe í?

	Iomlán	Faoi bhun €50k	€50 - €100k	€101 - €500k	€500k +
Bonn	899	267	97	251	254
A chinntíú go gcomhlíonann iontaobhaithe na freagrachtaí atá orthu					
Tá bac mór ag baint leis seo	3%	4%	0%	5%	2%
Tá bac éigin ag baint leis seo	16%	18%	13%	17%	16%
Níl aon bhac soiléir ag baint leis seo	75%	71%	82%	74%	77%
Níl a fhios agam	5%	7%	4%	4%	5%
Iontaobhaithe a earcú agus a choinneáil					
Tá bac mór ag baint leis seo	5%	7%	0	4%	5%
Tá bac éigin ag baint leis seo	13%	14%	13%	13%	14%
Níl aon bhac soiléir ag baint leis seo	77%	72%	84%	79%	77%
Níl a fhios agam	5%	8%	3%	4%	4%

An páipéarachas nó an coimeád taifead is gó Chun stádas carthanúil a chothabháil					
Tá bac mór ag baint leis seo	9%	11%	8%	8%	8%
Tá bac éigin ag baint leis seo	34%	30%	41%	33%	36%
Níl aon bhac soiléir ag baint leis seo	54%	55%	46%	56%	52%
Níl a fhios agam	4%	4%	4%	4%	4%
Ceanglais an Chóid Rialachais do Charthanais a chomhlíonadh					
Tá bac mór ag baint leis seo	7%	9%	8%	6%	6%
Tá bac éigin ag baint leis seo	32%	28%	29%	34%	35%
Níl aon bhac soiléir ag baint leis seo	58%	59%	60%	57%	56%
Níl a fhios agam	4%	4%	3%	4%	3%
An t-am nó na costais foirne a chaitear ar riarrachán chun stádas carthanúil a chothabháil					
Tá bac mór ag baint leis seo	11%	11%	13%	12%	9%
Tá bac éigin ag baint leis seo	35%	25%	34%	38%	45%
Níl aon bhac soiléir ag baint leis seo	47%	53%	45%	45%	42%
Níl a fhios agam	7%	11%	7%	5%	5%
An bhraistint go bhfuil carthanais amaitéarach nó neamhghairmiúil					
Tá bac mór ag baint leis seo	4%	1%	1%	7%	7%
Tá bac éigin ag baint leis seo	17%	9%	19%	19%	23%
Níl aon bhac soiléir ag baint leis seo	67%	74%	71%	64%	60%
Níl a fhios agam	12%	16%	9%	10%	10%

Ceist 39: i gcás gach ceann de na ráitis seo a leanas, roghnaigh an freagra lena dtugtar an léiriú is cruinne ar an tuairim atá agat ar an gCód Rialachais do Charthanais.

	Iomlán	Faoi bhun €50k	€50 - €100k	€101 - €500k	€500k +
Bonn	899	267	97	251	254
Leis an gCód Rialachais do Charthanais, cabhraítear le mo charthanas feabhas a chur ar an dóigh a reáchtáiltear é					
Easaontaím go mór	5%	6%	4%	3%	5%
Easaontaím	4%	4%	5%	4%	5%
Ní aontaím ná ní easaontaím	22%	24%	22%	22%	17%
Aontaím	48%	46%	53%	51%	46%
Aontaím go mór	19%	16%	15%	19%	23%
Níl a fhios agam	3%	3%	1%	1%	4%
Cód Foriomlán					
Easaontaím	9%	10%	9%	7%	10%
Aontaím	67%	62%	68%	69%	69%
Tríd an gCód Rialachais do Charthanais a chomhlíonadh, tá ag méadú ar iontaoibh agus muinín an phobail as mo charthanas					
Easaontaím go mór	3%	4%	2%	2%	4%
Easaontaím	5%	4%	4%	5%	7%
Ní aontaím ná ní easaontaím	31%	30%	35%	35%	27%
Aontaím	37%	39%	37%	34%	36%
Aontaím go mór	16%	15%	13%	16%	17%
Níl a fhios agam	8%	8%	8%	7%	8%
Cód Foriomlán					
Easaontaím	8%	7%	6%	8%	11%
Aontaím	53%	54%	51%	50%	53%

Is díspreaghach maidir leis an tuarascáil bhliantúil a chomhdú é an ceanglas tuairisc a thabhairt ar chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais sa tuarascáil bhliantúil					
Easaontaím go mór	15%	9%	12%	15%	25%
Easaontaím	37%	36%	37%	36%	40%
Ní aontaím ná ní easaontaím	26%	28%	32%	30%	17%
Aontaím	11%	15%	13%	10%	7%
Aontaím go mór	5%	7%	3%	4%	5%
Níl a fhios agam	5%	6%	2%	5%	6%
Cód Foriomlán					
Easaontaím	52%	45%	49%	51%	65%
Aontaím	17%	22%	16%	15%	12%
Tháinig feabhas ar thuisceint an phobail ar an dóigh a reáchtáiltear carthanais mar thoradh ar an gCód Rialachais do Charthanais a thabhairt isteach					
Easaontaím go mór	4%	3%	3%	5%	4%
Easaontaím	12%	8%	10%	13%	17%
Ní aontaím ná ní easaontaím	28%	27%	32%	33%	24%
Aontaím	34%	37%	36%	30%	34%
Aontaím go mór	11%	12%	10%	10%	11%
Níl a fhios agam	11%	13%	8%	10%	10%
Cód Foriomlán					
Easaontaím	16%	11%	13%	18%	20%
Aontaím	45%	49%	46%	40%	46%

Tá sé ródheacair an Cód Rialachais do Charthanais a chomhlíonadh

Easaontaím go mór	10%	9%	8%	8%	15%
Easaontaím	35%	30%	32%	39%	38%
Ní aontaím ná ní easaontaím	30%	33%	28%	33%	25%
Aontaím	16%	18%	25%	12%	13%
Aontaím go mór	5%	7%	5%	6%	3%
Níl a fhios agam	3%	3%	2%	2%	5%
Cód Foriomlán					
Easaontaím	45%	39%	40%	47%	54%
Aontaím	21%	25%	30%	18%	17%

An Rialálaí
Carthanais
**Charities
Regulator**

Uimhir Thagartha an Doiciméid: Forbhreathnú ar charthanais bheaga na hÉireann - Rev 000

An Rialálaí Carthanais
3 Duga Sheoirse
LSAI Baile Átha Cliath 1
D01 X5X0

Teileafón: 01 633 1500

www.charitiesregulator.ie

© An Rialálaí Carthanais 2023